

Format de citation

Friedl, Jiří: Rezension über: Ivana Kolářová / Ondřej Kolář,
Československé četnictvo a policie ve sporu o Těšínsko 1918–1920,
Praha: Academia, 2020, in: Slovanský přehled, 107 (2021), 1, S. 267,
<https://recensio-stag.lorax.syslab.com/r/752d26d0c8a6466fa673215f09ed49e0>

copyright

Cet article peut être téléchargé et/ou imprimé à des fins privées.
Toute autre reproduction ou représentation, intégrale ou
substantielle de son contenu, doit faire l'objet d'une autorisation (§§
44a-63a UrhG / German Copyright Act).

Ivana KOLÁŘOVÁ – Ondřej KOLÁŘ,
**Československé četnictvo a policie ve sporu
o Těšínsko 1918–1920**,
Praha, Academia 2020, 197 s.,
ISBN 978-80-200-3140-2.

V roce 2020 jsme si mimo jiné připomínali sté výročí rozdělení Těšínského Slezska mezi Polsko a Československo. Nejednalo se o jednoduchou záležitost, předcházely jí skoro dva roky sporů mezi oběma státy, které dokonce v lednu 1919 přerostly ve válku. Konflikt zasáhl velmi výrazně do života místních a stopy po něm je možné pozorovat v rámci společenského dění na Těšínsku občas i dnes. V historiografii dosud převážoval pohled na spor o Těšínsko z diplomaticko-politické perspektivy. Anotovaná publikace si naproti tomu více všimá bezpečnostních aspektů. Často se zapomíná, že na sporném území působily bezpečnostní složky mající zajistit klid a pořádek. V té části Těšínského Slezska, která náležela do vyřešení sporu pod československou správu, plnilo proto nezastupitelnou úlohu četnictvo.

Anotovaná kniha, napsaná odborníky na dějiny četnictva a bezpečnostních složek v meziválečném Československu, popisuje nevědeckou roli, jakou četníci museli sehrát. Sbor převzatý od rakousko-uherské monarchie se musel v nových podmínkách vypořádat s množstvím problémů. V případě Těšínského Slezska k tomu bylo nutno připočítat napjaté vztahy mezi místními etnickými skupinami – tj. zejména mezi Poláky a Čechy, kteří si sporné území nárokovali. Vybudování státu loajálního a přitom efektivního sboru nebylo v daných podmínkách jednoduché. Četníci, znající dobře místní poměry, se přitom často doslova ocitali mezi pověstnými mlýnskými kameny,

když se v chaotických poměrech prvních týdnů míru leckdy ocitali pod tlakem, aby deklarovali věrnost Polsku nebo Československu. Ačkoli se mnoho četnických dokumentů z tohoto období nedochovalo, přesto lze vytvořit poměrně plastický obrázek situace na sporném území Těšínska z pohledu četnictva. Hlášení dokládají, v jak napjatých poměrech museli četníci pracovat: často se dokonce stávali terčem teroristických útoků či přepadení, během nichž někteří položili i své životy. Knihu doplňuje edice relací vedoucích činitelů četnictva v Těšínském Slezsku v letech 1918–1920, které zprostředkovávají zajímavý pohled nejen na průběh sporu o Těšínsko, ale i na budování bezpečnostních složek ve Slezsku.

Jiří Friedl

Grzegorz GAŚSIOR (ed.),
**Slezská matice osvěty lidové
a národnostní otázka na Těšínsku
1920–1938. Výběrová edice dokumentů**,
Český Těšín, Kongres Poláků v České
republice 2020, 687 s.,
ISBN 978-80-87381-29-8.

Další svazek ediční řady *Bibliotheca Tessinensi – Series Bohemica* přináší výběr dokumentů k činnosti Slezské matice osvěty lidové (SMOL) ve vztahu k národnostním otázkám na Těšínsku v letech 1920–1938. Editorem je Grzegorz Gaśior, jenž si svými studiemi o česko-polských a také česko-slovenských vztazích ve 20. století již získal renomé. Spor o Těšínské Slezsko mezi Československem a Polskem po skončení první světové války vyústil v jeho rozdělení na základě arbitráže Konference velvyslanců 28. července 1920. Československo získalo